

## طراحی و تبیین چارچوب مفهومی معیشت پایدار در مناطق روستایی

زینب رحیمی<sup>۱\*</sup> و مهدی کرمی دهکردی<sup>۲</sup>

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه توسعه روستایی، دانشگاه شهرکرد، چهارمحال و بختیاری (zainabrahimi575@yahoo.com)

۲- استادیار گروه توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهرکرد، چهارمحال و بختیاری، ایران

### چکیده

رویکرد معیشت پایدار از جمله رویکردهای جدید در توسعه پایدار روستایی است که برای کاهش فقر و توسعه روستاها مورد توجه قرار گرفته است. این رویکرد، بر تنوع و افزایش انواع فعالیت‌های روستایی توجه داشته و بر آن تأکید دارد. تأمین معیشت پایدار روستاییان در دنیای امروز از اولویت‌ها است که باید از انواع دارایی‌ها (طبیعی، انسانی، مالی، فیزیکی و اجتماعی) روستاییان برای بهبود و ارتقای معیشت آن‌ها استفاده کرد. هدف این مطالعه، شناسایی دارایی‌های پنج‌گانه انسانی، اجتماعی، اقتصادی، مالی و فیزیکی مؤثر بر پایداری معیشت خانوارهای روستایی شهرستان دره شهر بود. نوع تحقیق کاربردی بود و برای گردآوری داده‌ها از شیوه میدانی استفاده شد. حجم کل جامعه آماری ۱۶۱۴۰ خانوار بود که حجم نمونه مورد مطالعه با استفاده از فرمول کوکران ۳۸۰ نفر تعیین شد. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزارهای SPSS و LISREL استفاده شد. نتایج به دست آمده نشان داد که بین روستاهای مورد مطالعه از نظر برخورداری از دارایی‌های معیشتی تفاوت معنی‌دار وجود داشت. همچنین نتایج آزمون فریدمن نشان داد که سهم دارایی‌های طبیعی در روستاهای مورد مطالعه بیش‌تر بود و دارایی‌های طبیعی با میانگین ۳/۰۴ در رتبه اول و دارایی‌های فیزیکی با میانگین ۲/۳۲ در رتبه آخر قرار داشتند.

**واژه‌های کلیدی:** تبیین چارچوب مفهومی، معیشت پایدار، مناطق روستایی